

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 9.9.2026
SWD(2026) 568 final

DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI
REZUMAT AL RAPORTULUI PRIVIND EVALUAREA IMPACTULUI

care însoțește documentul

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

**de stabilire a unui cadru de măsuri pentru consolidarea ecosistemului de inovare al
Uniunii și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1001 (Actul european privind
inovarea)**

{COM(2026) 567 final} - {SEC(2026) 567 final} - {SWD(2026) 567 final}

Fișă rezumat
Evaluarea impactului Actului european privind inovarea
A. Necesitatea de a acționa
Care este problema și de ce este o problemă la nivelul UE?
Uniunea Europeană (UE) este lider mondial în domeniul cercetării științifice, dar acest punct forte nu se traduce printr-un nivel comparabil de performanță în materie de inovare și succes comercial. Pre multe dintre ideile inovatoare dezvoltate în Europa nu reușesc să ajungă pe piață, să se extindă la nivel transfrontalier sau să genereze noi sectoare de creștere. În ultimii ani, Uniunea a luat măsuri semnificative pentru a aborda aceste provocări. Programele de finanțare ale UE, cum ar fi Orizont Europa, Fondul pentru inovare, programul Europa digitală și InvestEU, precum și inițiativele care vizează aprofundarea piețelor de capital și consolidarea Spațiului european de cercetare au îmbunătățit condițiile-cadru pentru inovare. Cu toate acestea, persistă obstacole importante, în special în tranziția de la cercetare la introducerea pe piață. UE se confruntă în continuare cu dificultăți în ceea ce privește comercializarea și extinderea inovării din cauza practicilor fragmentate, costisitoare și insuficient standardizate de evaluare a PI, care împiedică monetizarea proprietății intelectuale și limitează accesul la finanțare. În plus, achizițiile în domeniul cercetării și dezvoltării rămân insuficient utilizate ca instrument de sprijinire a cercetării și inovării. Insecuritatea juridică în ceea ce privește achiziționarea de servicii de cercetare și dezvoltare, împreună cu normele și practicile naționale divergente, împiedică punerea în aplicare a achizițiilor transfrontaliere de cercetare și dezvoltare și limitează difuzarea soluțiilor inovatoare în cadrul pieței unice.
Care este rezultatul urmărit?
Obiectivul general este de a îmbunătăți funcționarea pieței unice în domeniul inovării prin reducerea barierelor din calea dezvoltării, testării și extinderii soluțiilor inovatoare, accelerând astfel comercializarea acestora în UE. Obiectivele specifice vizează (i) reducerea costurilor de evaluare și creșterea acordării de licențe și a transferului de drepturi de proprietate intelectuală în UE în următorii 4 ani, (ii) creșterea cheltuielilor pentru achiziționarea de servicii de cercetare și dezvoltare în următorii 5 ani și (iii) creșterea achizițiilor de soluții de cercetare și dezvoltare elaborate pe teritoriul UE în următorii cinci ani.
Care este valoarea adăugată a acțiunii la nivelul UE (subsidiaritate)?
Problemele abordate de această inițiativă au o puternică dimensiune transfrontalieră și nu pot fi abordate în mod eficace de către statele membre acționând individual. Ecosistemele de inovare, piețele și lanțurile valorice au un caracter tot mai transfrontalier, în timp ce condițiile de reglementare și de piață sunt fragmentate de-a lungul frontierelor naționale. În plus, creșterea comercializării și a difuzării inovării necesită o masă critică de inovatori, investitori, cumpărători și utilizatori pe care statele membre individuale nu o pot realiza în mod izolat. Prin urmare, acțiunea la nivelul UE este cea mai eficace modalitate de a aborda problemele identificate. În ceea ce privește achizițiile în domeniul cercetării și dezvoltării, normele și practicile naționale divergente împiedică participarea transfrontalieră a întreprinderilor inovatoare și limitează punerea în aplicare a achizițiilor transfrontaliere comune. Numai o acțiune la nivelul Uniunii poate oferi un cadru comun care să deschidă oportunități în cadrul pieței unice și să faciliteze activitățile de achiziții transfrontaliere. În mod similar, niciun stat membru nu poate stabili un cadru de evaluare a proprietății intelectuale care să fie recunoscut și fiabil în întreaga piață unică. Prin urmare, este necesară o abordare comună la nivelul UE pentru a îmbunătăți evaluarea, finanțarea și utilizarea transfrontalieră a activelor de proprietate intelectuală.

B. Soluții
Care sunt diferitele opțiuni disponibile pentru atingerea obiectivelor?
Pe lângă scenariul de referință, evaluarea impactului a examinat trei măsuri potențiale, fiecare măsură având opțiuni/versiuni diferite. Măsura 1. Stabilirea metodologiei de evaluare a proprietății intelectuale și facilitarea acordării de licențe. Au fost avute în vedere mai multe versiuni ale măsurii 1, care reflectă niveluri diferite de ambiție și de domeniu de aplicare. Versiunea A ar mandata EUIPO (Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală), prin intermediul Actului european privind inovarea, să elaboreze un cadru de evaluare a PI la nivelul UE. Versiunea B ar urma să se concentreze pe crearea unei piețe digitale la nivelul UE care să funcționeze ca piață secundară pentru tranzacțiile de proprietate intelectuală. Versiunea C ar atribui EUIPO rolul unui centru de competență în materie de PI la nivelul UE care să ofere consiliere, formare și sprijin cu privire la evaluarea proprietății intelectuale. Versiunea D ar combina cadrul de evaluare și piața, în timp ce versiunea E ar integra toate cele trei elemente, reprezentând cea mai cuprinzătoare abordare pentru eliminarea barierelor din calea finanțării sprijinite de PI. Măsura 2. Stabilește proceduri de achiziții în domeniul cercetării și dezvoltării pentru achizitorii publici, inclusiv achiziții transfrontaliere în domeniul cercetării și dezvoltării și norme de promovare a utilizării unor tehnici favorabile inovării în cadrul achizițiilor în domeniul cercetării și dezvoltării. Au fost luate în considerare două versiuni ale măsurii. Versiunea A ar recomanda utilizarea unor tehnici favorabile inovării pentru achizițiile de cercetare și dezvoltare de către achizitorii publici, în timp ce versiunea B ar face obligatorie utilizarea unor astfel de tehnici pentru achizițiile de cercetare și dezvoltare efectuate de achizitorii publici. Măsura 3. Preferința pentru soluții elaborate în UE în cadrul achizițiilor în domeniul cercetării și dezvoltării pentru achizitorii publici. Au fost luate în considerare trei versiuni ale măsurii. Versiunea A ar introduce o preferință neobligatorie pentru soluțiile elaborate în UE în ceea ce privește achizițiile în domeniul cercetării și dezvoltării. Versiunea B ar introduce o preferință obligatorie pentru soluțiile fabricate în UE în cadrul achizițiilor în domeniul cercetării și dezvoltării, cu clauze de flexibilitate care să permită furnizorilor din afara UE să participe în cazul în care nu există suficienți ofertanți corespunzători în Uniune sau în cazul în care conformitatea ar impune costuri disproporționate. Versiunea C ar introduce o preferință neobligatorie pentru soluțiile elaborate în UE în ceea ce privește achizițiile în domeniul cercetării și dezvoltării.
Care sunt punctele de vedere ale diferitelor părți interesate? Cine sunt susținătorii fiecărei opțiuni?
Consultările ample cu părțile interesate arată un consens larg cu privire la acțiunea UE de promovare a comercializării soluțiilor inovatoare ale UE. Părțile interesate au sprijinit în mare măsură măsurile de îmbunătățire a evaluării și monetizării proprietății intelectuale (PI). Respondenții au subliniat lipsa unor standarde de evaluare a PI fiabile și acceptate pe scară largă, experiența limitată în ceea ce privește evaluarea PI în rândul start-upurilor și al întreprinderilor în fază de extindere și dificultățile rezultate în ceea ce privește accesul la finanțare. Reprezentanții industriei, start-upurile și asociațiile de întreprinderi au identificat evaluarea activelor necorporale ca fiind un obstacol major în calea mobilizării de capital, în timp ce majoritatea părților interesate au sprijinit elaborarea unei metodologii de evaluare a proprietății intelectuale la nivelul UE pentru a spori comparabilitatea, încrederea și utilizarea transfrontalieră a activelor de proprietate intelectuală. Părțile interesate și-au exprimat, de asemenea, sprijinul ferm pentru măsurile de consolidare a achizițiilor în domeniul inovării. Respondenții au considerat că procedurile actuale de achiziții sunt

excesiv de complexe, lente și fragmentate între statele membre, limitând participarea întreprinderilor inovatoare și a start-upurilor. Autoritățile publice, asociațiile de întreprinderi, IMM-urile și reprezentanții start-upurilor au sprijinit un cadru specific pentru achizițiile în domeniul cercetării și dezvoltării, care ar oferi o mai mare securitate juridică, ar facilita achizițiile transfrontaliere, ar promova practici de achiziție favorabile inovării și ar reduce barierele din calea întreprinderilor inovatoare. Multe părți interesate au sprijinit, de asemenea, utilizarea pe scară mai largă a criteriilor bazate pe calitate și performanță, mai degrabă decât concentrarea exclusivă asupra celui mai mic preț.

În fine, multe părți interesate au sprijinit asigurarea unei mai mari clarități cu privire la modul în care achizițiile pot contribui la consolidarea suveranității tehnologice a Europei și la reducerea dependențelor strategice, inclusiv prin practici de achiziții care sprijină dezvoltarea și implementarea de soluții europene inovatoare.

C. Impactul opțiunii preferate

Care sunt avantajele opțiunii preferate (sau ale opțiunilor principale, în cazul în care nu există o opțiune preferată)?

În comparație cu scenariul de referință, se preconizează că opțiunea preferată va sprijini agenda de simplificare a Comisiei prin reducerea sarcinilor administrative și a fragmentării juridice în cadrul pieței unice. Se estimează că aceasta va genera economii nete de costuri administrative de aproximativ 1,1 miliarde EUR în primul an de punere în aplicare, chiar și după contabilizarea costurilor de ajustare.

De asemenea, se preconizează că opțiunea preferată va genera beneficii economice semnificative prin îmbunătățirea accesului la finanțare pentru întreprinderile inovatoare și prin consolidarea cererii de soluții inovatoare. Se estimează că practicile mai armonizate de evaluare a PI vor mobiliza anual o sumă suplimentară de 10,2 miliarde EUR sub formă de finanțare sprijinită de PI, în timp ce se preconizează că îmbunătățirea cadrelor de achiziții în domeniul cercetării și dezvoltării va spori oportunitățile de piață pentru întreprinderile inovatoare, generând profituri anuale suplimentare estimate la 25,9 miliarde EUR.

La nivel macroeconomic, se estimează că Actul european privind inovarea va crește PIB-ul UE cu aproximativ 0,25-0,42 % pe o perioadă de zece ani în comparație cu scenariul de referință. Aceasta corespunde unei creșteri cumulate a PIB-ului de până la 452 miliarde EUR și de aproximativ 507 000 de locuri de muncă suplimentare la zece ani de la punerea în aplicare.

Care sunt costurile aferente opțiunii preferate (dacă există; în caz contrar, ale opțiunilor principale)?

Costurile opțiunii preferate sunt limitate și constau în principal în costuri unice de ajustare pentru autoritățile publice și organismele contractante asociate cu punerea în aplicare a noilor cadre pentru evaluarea proprietății intelectuale și achizițiile înainte de comercializare. Se estimează că aceste costuri sunt compensate în mod semnificativ de economiile de costuri administrative generate de o mai mare armonizare, claritate juridică și simplificare în întregul ecosistem de inovare.

În plus, se preconizează că opțiunea preferată va genera costuri economice indirecte limitate asociate măsurilor de promovare a adoptării soluțiilor inovatoare bazate în UE. Aceste costuri sunt estimate la aproximativ 464 milioane EUR. În ansamblu, se preconizează că beneficiile opțiunii preferate vor depăși substanțial costurile acesteia.

Care este impactul asupra IMM-urilor și a competitivității?

Se preconizează că opțiunea preferată va consolida competitivitatea economiei europene prin îmbunătățirea accesului la finanțare pentru întreprinderile inovatoare, prin sporirea oportunităților de introducere pe piață a unor soluții inovatoare și prin sprijinirea difuzării inovării

în cadrul pieței unice. De asemenea, se preconizează că aceasta va contribui la competitivitatea tehnologică și la autonomia strategică a UE prin facilitarea dezvoltării și adoptării de soluții europene inovatoare.

Se preconizează că IMM-urile și start-upurile vor beneficia în special de practici mai armonizate de evaluare a PI, ceea ce va reduce costurile, va îmbunătăți accesul la finanțare susținută de PI și va facilita comercializarea proprietății intelectuale. De asemenea, se preconizează că acestea vor beneficia de proceduri de achiziții în domeniul cercetării și dezvoltării favorabile inovării, care reduc barierele din calea participării și creează noi oportunități de piață pentru întreprinderile inovatoare.

Va exista un impact semnificativ asupra bugetelor și a administrațiilor naționale?

Nu se preconizează niciun impact semnificativ negativ asupra bugetelor sau administrațiilor naționale. Deși autoritățile publice și achizitorii publici vor suporta costuri unice limitate de ajustare pentru punerea în aplicare a noilor cadre, se preconizează că aceste costuri vor fi mai mult decât compensate de economiile de costuri administrative care rezultă din armonizarea și simplificarea procedurilor de achiziții înainte de comercializare.

Costurile asociate dezvoltării și funcționării cadrului de evaluare a proprietății intelectuale la nivelul UE vor fi suportate de Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO) și finanțate din bugetul propriu. Nu se preconizează transferuri suplimentare de la bugetul UE sau de la statele membre.

Va exista un alt impact semnificativ?

Dincolo de impactul asupra PIB-ului și a ocupării forței de muncă, se preconizează că Actul european privind inovarea va genera beneficii societale mai ample prin consolidarea parcursurilor de la cercetare la piață pentru tehnologiile care abordează schimbările climatice și degradarea mediului.

Proportionalitate?

Opțiunea preferată ar atinge obiectivele inițiativei, rămânând în același timp proporțională cu problemele identificate. O abordare fragmentată între statele membre nu ar fi în măsură să ofere suficientă securitate juridică pentru utilizarea achizițiilor în domeniul cercetării și dezvoltării în întreaga Uniune și ar continua să împiedice activitățile transfrontaliere de achiziții. În mod similar, fără un cadru comun al UE, practicile de evaluare a PI ar rămâne fragmentate, reducând comparabilitatea, încrederea și utilizarea eficace a activelor de proprietate intelectuală în cadrul pieței unice.

D. Acțiuni ulterioare

În al patrulea an de la intrarea în vigoare și, ulterior, o dată la cinci ani, Comisia realizează o evaluare a prezentului regulament în raport cu obiectivele pe care le urmărește și prezintă un raport cu privire la această evaluare Parlamentului European, Consiliului și Comitetului Economic și Social European.